"A"

CYNGOR CYMDEITHAS BOTWNNOG

Adroddiad o gyfarfod o'r Cyngor a gynhaliwyd **Nos Lun 10fed Mawrth, 2025**, yn Festri Capel Hebron, Llangwnnadl o 7.30 p.m. hyd 8.30 p.m.
Presennol: Y Cynghorydd Michael Strain (Cadeirydd)
Y Cynghorwyr Elin Hughes, Dylan Parry Jones, Glyn Roberts, Efan Thomas, Carys E. Williams, Glenys Williams, Iwan J. Williams
Ymddiheuriadau: Y Cynghorwyr Carys H. Evans, Gwenan Griffiths, Siôn Williams,
Y Cynghorydd Gareth Williams (Cynghorydd Pen Draw Llŷn ar Gyngor Gwynedd)

97. CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD

Croesawodd y Cadeirydd yr aelodau i'r cyfarfod.

98. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad.

99. CADARNHAU COFNODION Y CYNGOR A GYNHALIWYD 10fed CHWEFROR, 2025

Cyflwynwyd, cadarnhawyd ac arwyddwyd cofnodion y Cyngor a gynhaliwyd 10fed Chwefror, 2025.

(Cynigiwyd gan Y Cynghorydd Dylan Parry Jones ac eiliwyd gan Y Cynghorydd Glenys Williams gyda phawb yn cytuno).

Materion yn codi

Eitem 89 – Materion Ffyrdd a Llwybrau

Adroddwyd fod Mr. Martin Owen, Penybont, Botwnnog, wedi barbio'r gwrych rhwng Trewen a'r Gwaith Dŵr ym Motwnnog. **Diolchwyd** iddo.

Eitem 95 – Lloches bws ym Motwnnog

Adroddwyd fod y lloches bws bellach wedi cael ei gludo i gartref Y Cynghorydd Dylan Parry Jones. Mae hysbyseb wedi ei osod yn rhifyn Chwefror o Llanw Llŷn yn gwahodd tendrau a bydd yn angenrheidiol fod gan y person/cwmni sydd yn gosod y lloches, y cymhwyster priodol, sy'n rhoi'r hawl iddynt i weithio ar y ffordd fawr. Gofynnwyd i'r Cynghorydd Dylan Parry Jones baratoi cynllun o'r gwaith os byddai angen. O ran gwerth bydd angen yswirio'r lloches hyd at £6,000. Nodwyd hefyd ymhellach fod Y Cynghorydd Gareth Williams (Y Cynghorydd Sir) mewn cysylltiad â Rheolwraig Meddygfa Rhydbach ynglyn a'r lleoliad a.y.

Penderfynwyd nodi'r wybodaeth.

100. CEISIADAU CYNLLUNIO

Cyflwynwyd cais C22/0637/32/LL – cais llawn ar gyfer datblygiad yn cynnwys 8 tŷ fforddiadwy ynghyd a gwaith cysylltiol ar safle eithrio Gwledig (cam 1 o 2) – tir ger Congl Meinciau, Botwnnog.

Trafodwyd y cais a **phenderfynwyd** o bump pleidlais (gyda dau o blaid) i wrthwynebu'r cais ar hyn o bryd gan fod peth amheuaeth fod y cais am adeiladu 18 o dai yng Nghae Capel, Botwnnog, yn mynd i Apêl. Petai'r Apêl yn llwyddo byddai datblygiad sylweddol yn digwydd ym mhentref Botwnnog – 18 tŷ yng Nghae Capel a 8 tŷ yng Nghongl Meinciau – byddai hyn yn trawsnewid y pentref yn gyfangwbl ac yn niwediol, ac hefyd yn rhoi mwy o bwysau ar y gwasanaethau a gynigir yn y pentref.

101. **MATERION FFYRDD A LLWYBRAU**

Nodwyd fod gwaith wedi ei gwblhau ger Bwthyn Gwyn, Bryncroes, i gael gwared o'r dŵr oedd yn llifo tuag at y tŷ a diolchwyd am hyn.
Diolchwyd hefyd i Gyfoeth Naturiol Cymru, Y Cynghorydd Elin Hughes a Chyngor Gwynedd am gael coed i'w plannu ger Neuadd Goffa Sarn a'r Comin Bach ym Mryncroes – wrth wneud hyn mae'n datblygu cynefinoedd ar gyfer bywyd gwyllt.

102. **AWDURDOD I DALU**

Awdurdodwyd y taliadau a ganlyn:

Llanw Llŷn – hysbyseb tendrau barbio	£12.60 (siec 200851)
Hurio Ystafell Gyfarfod:	
Festri Capel Hebron (3 gwaith)	£30.00 (siec 200852)
Festri Capel Rhydbach (3 gwaith)	£20.00 (siec 200853)
Canolfan Bryncroes (3 gwaith)	£30.00 (siec 200854)
Neuadd Goffa Sarn (3 gwaith)	£30.00 (siec 200859)
Nodwyd hefyd fod siec 200816 i'r Neuadd heb ei bacio yn ystod 2024 ac awdurdwyd cynnwys y taliad yma y siec 200859.	£30.00 (siec 200859)
HMRC	£105.00 (siec 200857)
Y Clarc	£420.00 (siec 200858
Ad-dalu'r Clarc am inc i'r peiriant argraffu	£23.15 (siec 2008580

Adroddodd y Clarc hefyd fod angen adnewyddu 'Microsoft 365 Peronal' ar 1af Ebrill, 2025, ac fod y taliad hwn wedi ei wneud pan brynwyd y cyfrifiadur i fynd drwy Ddebyd Uniongyrchol o gyfrif personol y Clarc. **Awdurdodwyd** ad-dalu'r Clarc ar 1af Ebrill, 2025, pan fydd y taliad wedi mynd drwodd (siec 200860).

103. **CYNLLUN RHEOLI AHNE LLŶN**

Cyflwynwyd e-bost Tîm ANHE Llŷn yn rhoddi gwybodaeth ar Gyflwr yr AHNE ac hefyd y Cynllun Rheoli presennol – gellir gweld y ddogfen yma ar y wefan Llŷn AONB - Cynllun Rheoli'r AHNE Hefyd mae'r Tîm yn awyddus i gael barn cyffredinol ar faterion sy'n greiddiol i'r AHNE – "yn benodol:

- *Beth, yn eich barn chwi, yw'r heriau amgylcheddol, economaidd a chymdeithasol (yn cynnwys diwylliannol) sy'n wynebu'r ardal yn y 20-25 mlynedd nesaf ?*
- *Pa weithredoedd posibl allai helpu i fynd i'r afael a'r heriau hyn ?"*

Penderfynwyd peidio mynegi unrhyw farn am y tro, ond i ofyn i'r Cynghorydd Elin Hughes adrodd yn ôl i'r Cyngor ar unrhyw ddatblygiadau.

104. **CRYNODEB CYNLLUN PEILOT DWYFOR – CHWEFROR, 2025**

Anfonwyd copi o'r cryondeb i bob aelod gyda'r rhaglen.
Nodwyd fod poster eisoes i fyny yn yr hysbysfyrddau fod y "cynllun rwan yn hysbysebu hyblygrwydd i ystyried tai werth at £350,000. Mae hyn er mwyn ymateb i'r her mewn cymunedau lle mae'r canolrif pris prynu dros £300,000. Mae mwy o fanyldeb am hyn o fewn y diweddariad peilot."
Penderfynwyd rhoddi'r wybodaeth yma i fyny hefyd ar wefan y Cyngor.

105. **CRYNODEB DIGWYDDIAD TAI DAN ARWEINIAD CYMUNED**

Cyflwynwyd y wybodaeth a ganlyn gan Steffan Smith, Rheolwr Peilot Ailgartrefi a Fforddiadyedd:

"Mae cwmnïoedd ymchwil Alma Economics ac OB3 wedi penodi i werthuso effaith polisïau ailgartrefi a llety tymor byr, ag asesu effaith gwaith y peilot.
Mae'r gwerthusiad yma am redeg tan 2026.
Fel rhan o'r gwaith yma mae'r gwerthuswyr eisiau hel profiad a barn pobl ifanc - rhwng 18-35 mlwydd oed. Mae ganddyn nhw arolwg i rannu hefo pobl ifanc i gychwyn hyn.
Os gwelwch yn dda, fyswch chi yn fodlon i rannu'r arolwg yn lleol?
Mae'r gwerthuswyr hefyd am siarad gydag asiantaethau/grwpiau hefo cysylltiadau da gyda'r oedran yma. Fysa'n help mawr os oes gennych chi unrhyw awgrymiadau (a well byth cysylltiadau) ar gyfer grwpiau o'r fath?"

Penderfynwyd rhoddi'r wybodaeth yma hefyd ar y wefan.

106. **MEMORANDWM O DDEALLTWRIAETH**

Cyflwynwyd y Memorandwm a ganlyn gan Sian Parri a gofynnodd a fyddai'r Cyngor yn ystyried ei dderbyn:

"<u>MEMORANDWM O DDEALLTWRIAETH</u>
<u>CYNGHORAU CYMUNEDAU CYMRAEG GWYNEDD</u>

Drwy arwyddo'r ddogfen yma rydym yn cadarnhau fod gan Gyngor Cymdeithas Botwnnog <u>NOD STRATEGOL</u> o warchod a chynyddu niferoedd siaradwyr, aelwydydd a defnydd o'r Gymraeg.
Rydym yn ymuno efo rhwydwaith o Gynghorau Cymunedau Cymraeg sy'n rhannu'r Nod Strategol er mwyn –

- datgan ein cefnogaeth i weithredu argymhellion y Comisiwn Cymunedau Cymraeg a rhannu gweledigaeth strategaeth iaith Llywodraeth Cymru, Cymraeg 2050.
- cefnogi ein gilydd yn wyneb unrhyw her neu wrthwynebiad i'n Cyngor ni neu i Gyngor Cymuned arall weithredu yn unol â'r Polisi Iaith neu'r Memorandwm yma.
- galw ar y llywodraethau am fwy o reolaeth ac adnoddau i wneud penderfyniadau lleol er mwyn cryfhau'r Gymraeg fel iaith gymunedol.
- galw ar Gyngor Gwynedd hwyluso a chefnogi Cynghorau Cymuned a Thref mewn cymunedau Cymraeg i sefydlu a gweithredu Polisïau Gosod a Gwerthu Lleol ar bob tŷ cymdeithasol a fforddiadwy, gyda'r nod o gynyddu niferoedd siaradwyr, aelwydydd a defnydd o'r Gymraeg yn unol â nod strategaeth Cymraeg 2050.
- galw ar i Gyngor Gwynedd wario canran resymol o arian y premiwm a threthi twristiaeth ar gynlluniau i hyrwyddo'r Gymraeg yn y cymunedau lle mae'r arian yn cael ei hel ac sydd yn dioddef waethaf o holl effeithiau niweidiol y diwydiant.
- galw ar y llywodraethau i sicrhau bod pob cyfraith, polisi, cynllun, prosiect, gweithred, trefn a phenderfyniad yn arwain at nod strategol o fwy o siaradwyr, aelwydydd a defnydd y Gymraeg."

Penderfynwyd derbyn y Memorandwm a'r Cadeirydd i'w arwyddo ar ran y Cyngor.

107. **GOR-YRRU I LAWR ALLT MELLTEYRN**

Mynegwyd pryder unwaith yn rhagor am y gor-yrru sydd i lawr Allt Sarn Mellteyrn ac o'r troad ger Tafarn Pen-y-bont am Crugeran. Gan nad oes palmant ar yr allt lle mae

pobl ifanc yn cerdded i ddal y bws ysgol ac yna nifer o bobl ifanc yn y pentref ei hun yn disgwyl am y bws i fynd i'r ysgol, mae'r rhieni yn pryderu'n fawr am eu diogelwch. Diolchwyd i'r Cynghorydd Gareth Williams, Y Cynghorydd Sir, am ei waith diflino yn ceisio cael rhwystrau neu bresenoldeb yr Heddlu yn yr ardal. Bu 'Roadside Engagement Team' yn y pentref ar 14eg Tachwedd, 2024, rhwng 10.30 y.b. a 11.45 y.b. ond y teimlad oedd nad dyma'r amser pan fo y broblem ar ei gwaethaf. Nodwyd eu bod yn ymweld â'r pentref unwaith yn rhagor a gofynnwyd am iddynt bresenoli eu hunain rhwng 8 – 9 y.b. a 3.30 – 4.15 y.p. Deallwyd hefyd fod 'Gan Bwyll' am wneud arolwg 24ain am wythnos gyfan er gweld beth yw'r cyfartaledd cyflymdra yn yr ardal.

Penderfynwyd

(a) Derbyn y wybodaeth a gofyn i 'Gan Bwyll' am gael gwneud arolwg 24ain am wythnos gyfan er gweld beth yw'r cyfartaledd cyflymdra ar Allt Mellteyrn ac hefyd o'r troad o Benybont am Crugeran.

(b) Hefyd anfon llythyr at Brif Gwnstabl, Heddlu Gogledd Cymru, yn gofyn am iddo roi pwysau ar 'Gan Bwyll' gynnal yr arolwg ar y ddau safle ar fyrder ac hefyd annog y Tîm 'Roadside Engagement' i ymweld â'r pentref rhwng yr amseroedd a nodir uchod.

108. Gwella'r amgylchedd adroddodd Y Cynghorydd Elin Hughes fod trefniadau ar waith unwaith yn rhagor i gasglu ysbwriel yn yr ardal ac fod Clwb Ffermwyr Ifanc wedi cytuno i ymuno yn yr ymdrech y tro hwn.

Diolchwyd iddi am ei dyfalbarhad.

109. **SEFYLLFA ARIANNOL HYD 10fed MAWRTH, 2025**

Gan nad oedd unrhyw dderbyniadau/taliadau wedi digwydd yn ystod y mis adroddodd y Clarc y byddai'n paratoi mantolen hyd at ddiwedd Mawrth (diwedd y flwyddyn ariannol) ar gyfer y cyfarfod nesaf.